

El Vilaró

Sant Bartomeu del Grau

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: El Vilaró - 08519 Sant Bartomeu del Grau
Emplaçament a 1.100 metres de la carretera BV-4601 (PK. 13,800, camí asfaltat a la dreta de la carretera)

Coordenades:

Latitud: 41.99739
Longitud: 2.16076
UTM Est (X): 430493
UTM Nord (Y): 4649827

Classificació

Número de fitxa 08199-27
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Conjunt restaurat a darreries del segle XX; l'edifici antic està més descuidat.

Protecció Inexistent
Número inventari si - IPA, 44

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 003A00016
Autoria de la fitxa Josep Pujades i Cavalleria
Data de registre de la fitxa: dc., 20/03/2002 - 01:00

Descripció

Edifici de grans dimensions que s'ha anat ampliant i reformant al llarg dels segles. Actualment, la façana principal és al sudoest. La façana original de l'edifici antic era al sudest. L'edifici antic està situat a l'esquerra (NW) del conjunt (esquerra i dreta sempre des del punt de vista de la façana principal actual, al sudoest); conserva una gran porta adovellada amb arc de mig punt. Planta baixa + 1 planta + 1 planta sota teulada. Cobertes a doble vessant (NE-SW), totalment reformades. A partir d'aquest edifici inicial, amb murs de pedres disposades en filades, no regulars, fins a l'inici de la 1a planta, es van anar construint diferents cossos a esquerra (NW) i dreta (SE). Enmig del rejuntat de les pedres (rejuntat de darreries del segle XX) encara es poden observar les cantoneres i els punts de contacte dels diferents cossos annexats. Possiblement, l'edifici original només tenia planta baixa + 1 planta. A la façana posterior (NE) de l'edifici original encara es pot veure un tram de l'edifici original, presumiblement anterior al segle XV, en els diferents gruixos que presenta el mur, en la factura del parament i en les irregularitats en els punts de contacte d'unes estructures amb les altres. Aquest primer edifici es va ampliar inicialment cap a l'esquerra (NW, antigament, la façana del darrera) i, posteriorment, cap a la dreta (SE). Entre els cossos més antics i els més moderns es va construir una galeria de dues plantes (la primera planta, tancada amb vidrieres i, la segona, oberta), sobre una volta de mig punt (amb pedres disposades en plec de llibre) que permet accedir a l'esplanada de darrera la casa. És probable que els primer edifici construït davant la façana original, exempt, fos una masoveria del mas; la connexió entre els dos edificis a través d'una galeria entre un i altre edifici també es produeix al mas "el Pujol". En tot el conjunt hi ha diferents llandes amb inscripcions, gairebé totes amb una data, però sense seguir una pauta determinada, barrejant-se les d'una època amb l'altra: - "ANY 1854" i "17 [creu] 83", a la primera planta de la façana SW de l'edifici original. - "1782", a la planta baixa de la façana SE de l'edifici original. - "...." [il·legible], a la planta sota coberta de la façana SE de l'edifici original. - "1666", en una porta de la planta baixa de la façana NE de l'edifici original. - "190 0", a la primera planta de la façana NE de l'edifici original. - "1850", sobre una inscripció anterior acabada en "..01", possiblement "1701"; situada a la primera planta de la façana NE. A banda d'aquestes inscripcions n'hi ha una amb la data "1444" a la llinda d'una finestra d'un dels cossos de la dreta (façana SW); aquesta inscripció és estranya per la data que porta, molt prematura, ja que no acostuma a haver-n'hi d'anteriors del segle XVI; així mateix, a la planta baixa, sota un porxo de finals del segle XX, n'hi ha una altra amb la inscripció "R·EU[...]ALVILARÔ, PREBRE [subratllat i, les lletres "RE", en cos petit]" i, a la segona línia "ANY 1883". Es possible que algunes de les llandes no estiguin "in situ", que s'hagin desplaçat durant una reforma; després de la rehabilitació es van col·locar alguns elements de pedra (brancals, llandes i ampits) que possiblement s'hagin dut d'altres edificis; malgrat tot, el conjunt és força harmònic i encara es poden seguir les traces de l'edifici original. A la part del darrera de la casa hi ha algunes pedres de molí utilitzades com a elements decoratius i diverses piques monolítiques que s'usen com a jardineres. A les cantonades del porxo situat a la primera planta, a l'extrem SE del conjunt (construït a darreries del segle XX), hi ha dues pedres de molí petites utilitzades com a elements decoratius. La porta d'accés a tot el conjunt està gairebé tota refeta (finals segle XX), fins i tot la majoria de les pedres dels brancals i les dovelles. Hi ha una bassa excavada al terra a uns 100m.abans d'arribar a la casa.

Observacions:

Mapa: Osona-24. Mapa Comarcal de Catalunya, 1:50.000. Institut Cartogràfic de Catalunya. Format CD, versió 1.0; informació actualitzada a setembre de 1998. Barcelona, 1998. El mapa reproduït a la fitxa forma una quadrícula de 5 x 3,280 km; l'escala aproximada és d'1:50.000

Història

"El 6 de febrer de 1328 es cita a Berenguer de Vilaró en una herència que fa el seu fill ferrer de Vilaró del mas que tenen en alou del bisbe de Vic. Es va trencar el llinatge fa algunes generacions" (MOLERA, 1982).

Bibliografia

Arxiu particular Rocafiguera (Sora). BENITO, Emili; ARMENTERAS, Roser (2001). Vilaró.
<http://www.sbg.llucanes.net>, temes, cases de pagès. MOLERA, Joan (1982). "Sant Bartomeu del Grau. Mas el Vilaró". Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, fitxa núm. 44. Servei del Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.

